

И създаде Господ македоноида

2009-01-21 00:03:31

„Деца на слънцето и цветето, да знаете че населих вашата майка Земя с три раси: бялата раса македоноиди, жълтата монголоиди и черна раса, която нарекох негриди. Всички останали хора са мулати. От вас македонците заченах бялата раса и я разширих чак до Японско море. Всички бели хора са ваши братя, защото носят ген македонски и всички преселения от вас почнаха, та тръгнаха на север.”

Това е част от обръщението на Бог към македонците в краткия филм „Македонска молитва“, който Македонската национална телевизия излъчи непосредствено преди новогодишната нощ. Според обясненията на Бог във филма, това „откритие“ не е познато на света, защото „зли дяволски души лъжеха и изкушаваха македонците повече от 1000 години“. Автори на филма, който се излъчваше и по сателитния канал на Македонската телевизия, са Ниче Димовски и Владо Денчов.

<http://www.youtube.com/watch?v=PZJ62MGF7xl>

Клипът “Македонска молитва” от националната телевизия, в който македонците разговарят с Господ.

В интерес на истината много от посланията в „Македонска молитва“ са традиционни за македонизма и не представляват нещо ново. Те се вписват добре и в активната кампания на правителството да пропагандира „античния“ произход на македонската нация и нейното величие през вековете. До момента, тази кампания успяваше да тушира недоволството от външнополитическите неуспехи на Македония в споровете с Гърция и дори да засили доверието към управляващата партия ВМРО-ДПМНЕ. Разговорът с Господ обаче, както и интересните расови теории, изглежда дойдоха в повече и на по-рационално мислещата част от македонското общество. И ако досега повечето протести срещу „античния фундаментализъм“ идваха от опозиционната бивша комунистическа партия СДСМ, сега съпротива се появява и сред по-неутралните кръгове.

Македонският историк Тодор Чепреганов обяснява пред в. „Шпиц“, че интерпретациите от „Македонска молитва“ са непознати за историческата наука в световен мащаб и са опит за митологизация на историята. „Такива съобщения могат да имат голямо влияние върху ума на малките деца. Тезите са сходни с идеите на Хитлер, който виждаше арийската раса да се простира до Индия. Група хора в Македония се опитват да създадат някаква нова история, за която няма аргументи. Не знам дали забравят, че в света има и други историци, които ще се запитат какво ни е на нас македонците,“ казва професор Чепреганов. Според него Институтът за история не може да реагира на всяка лудост и измислица, защото в последното време подобни неща се срещат наистина много.

Сузана Симоновска, професор по антропология, също коментира пред „Шпиц“, че подобни „данни“ противоречат на теорията за еволюцията на човека и бялата раса. „Това повече е пародия, отколкото някакъв документален филм. Излиза, че ние сме първи на този свят и след нас идва потоп. Това е противно на моите възгледи за модерна нация със своя идентичност“, смята професор Симоновска. В последно време общественото мнение в Македония е бомбардирано с различни „открития“ на квазиархеолози и историци, като най-свеж е споменът от лятото, когато

на македонците им беше обяснено, че имат общи корени с пакистанското племе Хунзи. В случая с „Македонска молитва“ реагира и Съветът за радиодифузия, македонският медиен регулатор, който обяви, че през седмицата ще излезе със становище по случая.

„Македонска молитва“ обаче не е единствен случай на драстична пропаганда по македонските медии. Конфликтът с Гърция около името „Македония“ и затрудненото интегриране към ЕС и НАТО даде силен тласък на национализма в западната ни съседка, който не се поддържа само от маргинални партии, а от всички медии и от самите управляващи. Постоянно тече кампанията „Ти си Македония“, която се старее да даде ново значение на понятието „македонец“ и според някои интелектуалци напомня силно на пропагандата в нацистка Германия. Всекидневно по повечето телевизии се излъчват рекламни клипове, в които запазен знак е впереният към зрителите показалец. Постоянно се говори за храбростта и издържливостта на античния пълководец Александър Велики.

Любомир Цуцуловски, професор по философия, коментира пред „Шпиц“, че тези медийни кампании вече стават безсмислени. Според него в тях има много елементи, които напомнят за най-вulgарния период от соцреализма в СССР.

Млади македонци облечени като войници на Александър Македонски. Античната истерия в Македония продължава, но вече започва да среща съпротива. Снимка: в. „Шпиц“

„Изглежда, че рекламите искат да изградят „юберменш“ или „надчовек“ - както в нацистка Германия. Между другото, в рекламите често ви се казва, че вие сте никой и нищо и можете да бъдете нещо само чрез правителството и неговите напътствия. Има го и заплашителният момент, с пръстът вперен към екрана – като американския чичо Сам. Всичко това може да има доста застрашителни ефекти“, казва проф. Цуцуловски. Според него безвкусицата и прекаленото преекспониране на рекламните вече има контраефект и повечето хора се дистанцират. „По правило, обществата се опират на античността и на миналото, когато настоящето е в криза“, казва Цуцуловски.

Естествено, опозиционната партия СДСМ също не спестява критиките си. Според професора по международно право Любомир Фръчковски, едно е да се обсъжда античната история, а друго да се твърди, че македонците са директни потомци на Александър Велики. „Това е генетично невъзможно и пагубно. Ясно е, че кампаниите са политически проект за консолидация на авторитарността, чрез която правителството се опитва да създаде една нова идентичност и нов смисъл на понятието македонец“, казва Фръчковски. Според него такива тенденции могат да доведат до колапс на държавата и нейната изолация, защото международната общност няма как да повярва, че македонците са директни потомци на Александър. „Тази политика на властта все някога ще престане, но за това трябва не само интелектуална, а и социална борба. Само с борба се печели свобода,“ обяснява проф. Фръчковски.

Не е ясно доколко свободата може да дойде от бившите комунисти в Македония, които може да са имунизирани за „античната болест“, но търпят доста критики за югоносталгия и прекалени симпатии към Сърбия. В случая обаче запазват по-разумна позиция, която контрастира с екзотичните инициативи на управляващите от ВМРО – ДПМНЕ. Освен постоянните закачки със съседите на историческа тематика, медийната пропаганда на ВМРО включва борба с аборта, както и опит за прокарване на закон, според който неженените до определена възраст младежи ще трябва да плащат немалък данък на държавата. Друг закон пък предвижда големи социални помощи за македонските семейства с повече деца. Трябва да се отбележи, че законът няма да обхваща райони с предимни албанско или ромско население.

Подобни мерки не се харесват на повечето млади хора в Македония. Това не означава, че те имат проблеми със своята македонска идентичност, а повече, че са уморени от крайните националистически и авторитарни залитания на властта. Която в интерес на истината не се занимава само с пропаганда. Наскоро в Македония влязоха в сила и далеч по-смислените закони като забраната на найлоновите торбички. На последната лидерска среща беше деблокирана и дългоочакваната лустрация, като управляващите и опозицията постигнаха споразумение председателят на лустрационната комисия да се избира на ротационен принцип, като първите шест месеца да бъде от опозицията. Очаква се лустрацията да обхване държавните служители, съдиите, университетските преподаватели, верските общности, Македонската академия на науките и изкуствата, журналистите, както и неправителствените организации.

Подобни мерки, заедно с нарасналата нетърпимост на обществото към националистическата пропаганда, може пък да доведат до стабилизиране на македонската държава, което няма как да не помогне за бъдещата европейска интеграция. Много зависи и от съседите на Македония – доколко те ще намалят натиска си и ще оставят младата република да достигне сама до нужните либерални и демократични ценности? За да бъде наистина Македония „самостоятелна и независима“ - идеал, между другото, добре познат от българската история.